

Predmet C-752/22

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

9. prosinca 2022.

Sud koji je uputio zahtjev:

Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud, Finska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

2. prosinca 2022.

Žalitelj:

EP

Druga stranka u žalbenom postupku:

Mahanmuuttovirasto (Ured za imigraciju)

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS (Vrhovni upravni sud, Finska)
Privremena odluka [omissis]

[omissis]

Predmet postupka

Zahtjev za prethodnu odluku upućen Sudu Europske unije u skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU)

[omissis]

Predmet postupka i relevantno činjenično stanje

- 1 Žalitelj je državljanin Ruske Federacije i podnio je putovnicu Ruske Federacije koja vrijedi do 26. prosinca 2024. Ima boravišnu dozvolu EU-a za dugotrajan boravak koju je Estonija izdala za razdoblje od 12. srpnja 2019. do 12. srpnja 2024.

- 2 Žalitelj je već 9. veljače 2017. protjeran iz Finske u Estoniju. Na taj dan izrečena mu je zabrana ulaska u Finsku u trajanju od dvije godine, koja se odnosila na razdoblje od 8. veljače 2017. do 7. veljače 2019. Potom je žalitelj ponovno 16. ožujka 2017. i još jedanput 26. studenoga 2018. protjeran iz Finske u Estoniju, a u vezi s tim izrečena mu je zabrana ulaska u Finsku u trajanju od dvije godine, koja se odnosila na razdoblje od 27. studenoga 2018. do 27. studenoga 2020. Prije predmetnog slučaja još jednom je 26. studenoga 2018. protjeran iz Finske u Estoniju te mu je izrečena zabrana ulaska u Finsku u trajanju od četiri godine, koja se odnosila na razdoblje od 8. srpnja 2019. do 8. srpnja 2023. Žalitelj se 16. studenoga 2019. ponovno zatekao u Finskoj.
- 3 U Finskoj je osuđen na novčane kazne zbog dvaju prekršaja predviđena Zakonom o strancima, na uvjetnu kaznu zatvora od 80 dana zbog vožnje pod izrazitim utjecajem alkohola i vožnje bez vozačke dozvole kao i na novčanu kaznu zbog povrede zabrane ulaska. U pogledu žalitelja također je postojala sumnja na tešku krađu, povredu zabrane ulaska, krivotvorenje, lažno predstavljanje u dvama slučajevima, vožnju bez vozačke dozvole u dvama slučajevima i upravljanje vozilom pod izrazitim utjecajem alkohola.
- 4 Žalitelj je tijekom saslušanja 18. studenoga 2019. koje se odnosilo na predmetno protjerivanje izjavio da se protivi svojem protjerivanju u Rusku Federaciju. S druge strane, nije odbio protjerivanje u Estoniju, zemlju svojeg prijavljenog boravišta. Naveo je da privremeno boravi u Finskoj i da u Finskoj radi u dvama poduzećima. Prema njegovim tvrdnjama nema drugih veza s Finskom. Žalitelj je naveo da njegovo maloljetno dijete živi s njegovom bivšom partnericom u Estoniji.
- 5 Spornom odlukom od 19. studenoga 2019. Mahanmuuttovirasto (Ured za imigraciju, Finska) je protjerao žalitelja u Rusku Federaciju, njegovu zemlju podrijetla, među ostalim, s obrazloženjem da potonji ugrožava javni poredak i javnu sigurnost. Mahanmuuttovirasto (Ured za imigraciju) je žalitelju izrekao zabranu ulaska u schengenski prostor u trajanju od četiri godine od trenutka u kojem napusti schengenski prostor. U odluci Maahanmuuttovirasta (Ured za imigraciju) navodi se da žalitelj nije podnio dokaz o svojim obiteljskim vezama u Estoniji. Ističe se da također nema boravišnu dozvolu, na temelju koje ima pravo na rad u Finskoj.
- 6 Istog dana se Maahanmuuttovirasto (Ured za imigraciju) savjetovao s Estonijom o mogućem opozivu boravišne dozvole. Estonija je 9. prosinca 2019. navela da žaliteljeva boravišna dozvola nije opozvana. Maahanmuuttovirasto (Ured za imigraciju) je 9. prosinca 2019. izmijenio zabranu žaliteljeva ulaska na način da se odnosi na Finsku. Žalitelj je 24. ožujka 2020. protjeran u Rusku Federaciju. Potom je 8. kolovoza i 16. studenoga 2020., nakon što je ponovno ušao u Finsku, protjeran u Estoniju.

- 7 Pobjanom odlukom Helsingin hallinto-oikeus (Upravni sud u Helsinkiju, Finska) odbio je žaliteljevu tužbu protiv odluke Maahanmuuttovirasta (Ured za imigraciju) od 19. studenoga 2019.
- 8 Žalitelj je od Korkein hallinto-oikeusa (Vrhovni upravni sud) zatražio da dopusti žalbu, u kojoj zahtijeva ukidanje odluke Hallinto-oikeusa (Upravni sud) i vraćanje predmeta Maahanmuuttovirastu (Ured za imigraciju) na ponovno odlučivanje.

Bitni argumenti stranaka

- 9 U svojoj žalbi podnesenoj Korkein hallinto-oikeusu (Vrhovni upravni sud) žalitelj ističe da je prethodno tri puta protjeran iz Finske u Estoniju, u kojoj je živio gotovo cijeli svoj život i u kojoj mu je izdana boravišna dozvola EU-a za dugotrajan boravak. Navodi da u Estoniji ima partnericu, maloljetno dijete i posao. Tvrdi da su njegovo protjerivanje u zemlju čiji je državljanin, odnosno Rusku Federaciju, i zabrana ulaska u cijeli schengenski prostor ugrozili održavanje veza s Estonijom, na koje se poziva. Napominje da nema veze s državom čiji je državljanin. Protivio se protjerivanju u zemlju čiji je državljanin i zabrani ulaska u cijeli schengenski prostor. Ističe da mu je izrečena zabrana ulaska u cijeli schengenski prostor onemogućila vraćanje u Estoniju. Smatra da je odluka Maahanmuuttovirasta (Ured za imigraciju) nepravilna *ab initio*. Tu nepravilnost Maahanmuuttovirasto (Ured za imigraciju) nije prema njegovu mišljenju otklonio 9. prosinca 2019. izmijenivši zabranu ulaska na način da se odnosi na Finsku.
- 10 Maahanmuuttovirasto (Ured za imigraciju) je u postupku koji se vodi pred Korkein hallinto-oikeusom (Vrhovni upravni sud) tvrdio da žaliteljeve veze s Estonijom, o kojima je potonji u različitim stadijima postupka navodio proturječne pojedinosti, nisu ocijenjene na temelju Direktive o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem (2003/109/EZ) jer ta direktiva nije primijenjena u tom slučaju. Pojasnio je da se prema njezinu članku 3. navedena direktiva primjenjuje na državljane trećih zemalja koji zakonito borave na državnom području države članice. Istaknuo je da se Direktivom posebno ne definira zakonit boravak. Napomenuo je da se, ako je boravak državljanina treće zemlje u Finskoj nezakonit u smislu te direktive, na njihovo vraćanje primjenjuje Direktiva o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (2008/115/EZ, Direktiva o vraćanju). Žaliteljev boravak u Finskoj ne može se prema njegovu mišljenju smatrati zakonitim jer mu je u trenutku njegova dolaska na finsko državno područje bio zabranjen ulazak. Tvrdio je da je žalitelj bio svjestan da njegov boravak u Finskoj nije zakonit i da ne ispunjava uvjete za ulazak i boravak. Osim toga, istaknuo je da tužitelj u Finskoj nije zatražio boravišnu dozvolu nakon što je u nju došao s boravišnom dozvolom EU-a za dugotrajan boravak koju je izdala druga država članica.
- 11 Maahanmuuttovirasto (Ured za imigraciju) smatra da prema članku 22. stavku 3. Direktive o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem druga država članica, odnosno u ovom slučaju Finska, može u skladu s člankom 12. i

jamstvima predviđenima njime donijeti odluku o udaljenju državljanina treće zemlje s područja Unije zbog ozbiljnih razloga. Istaknuo je da se u vladinu prijedlogu zakona kojim se prenosi Direktiva (HE 94/2006 vp) navodi da se razlog za protjerivanje iz članka 149. stavka 1. Zakona o strancima primjenjuje na osobe s dugotrajnim boravištem koje su otišle u Finsku, ali koje u Finskoj još nisu dobile boravišnu dozvolu za državljane trećih zemalja s dugotrajnim boravištem. Napomenuo je da se članak 149. stavak 4., koji je uvršten u Zakon o strancima na temelju Direktive, primjenjuje isključivo na protjerivanje stranaca kojima je Finska izdala boravišnu dozvolu za dugotrajno boravište. Tvrdio je da se ni u pripremnim aktima koji su prethodili donošenju navedenog zakona ne razmatra protjerivanje državljanina treće zemlje s dugotrajnim boravištem. Maahanmuuttovirasto (Ured za imigraciju) smatrao je da se protjerivanje osoba s dugotrajnim boravištem nije dovoljno uzelo u obzir pri prenošenju Direktive u nacionalno pravo te se Zakon o strancima stoga mogao različito tumačiti.

- 12 Osim toga, Maahanmuuttovirasto (Ured za imigraciju) je tvrdio da se na temelju Direktive o vraćanju provodi vraćanje u zemlju podrijetla ili u drugu treću zemlju. Naveo je da se odluka o vraćanju državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi, a ima dozvolu boravka koju je izdala druga država članica donosi ako osoba ne postupi u skladu s obvezom odlaska na državno područje države članice koja je izdala dozvolu boravka ili ako se trenutčan odlazak državljanina treće zemlje zahtijeva zbog razloga javnog poretka ili javne sigurnosti. Pojasnio je da se protiv žalitelja morala donijeti odluka o vraćanju s obzirom na to da je ugrozio javni poredak i javnu sigurnost. Napomenuo je da se odluka o vraćanju može donijeti samo u pogledu treće zemlje, a ne druge države članice.

Nacionalno pravo

- 13 U skladu s člankom 11. (121/2018) stavkom 1. Zakona o strancima (301/2004)¹, ulazak stranca podliježe uvjetu, među ostalim, da mu nije zabranjen ulazak na temelju stavka 1. točke 4. i da ga se ne smatra prijetnjom javnom poretku i javnoj sigurnosti na temelju stavka 1. točke 5.
- 14 Stranac se na temelju članka 148. stavka 1. Zakona o strancima može protjerati osobito ako u skladu s točkom 1. (1214/2013) istog stavka ne ispunjava uvjete za ulazak utvrđene u članku 11. stavku 1. istog zakona ili ako u skladu s točkom 8. istog zakona zbog kazne zatvora koja mu je izrečena ili drugog opravdanog razloga postoji sumnja da će počinuti kazneno djelo za koje je u Finskoj propisana kazna zatvora ili da će ponovno počinuti kaznena djela.
- 15 Stranac koji je ušao bez dozvole boravka može se prema članku 148. stavku 2. Zakona o strancima protjerati čak i ako su za njegov boravak u Finskoj potrebne viza ili dozvola boravka, ali nisu zatražene ili izdane.

¹ [omissis]

- 16 Stranac kojem je u Finskoj izdana dozvola EU-a za dugotrajan boravak može se na temelju članka 149. stavka 4. Zakona o strancima protjerati isključivo ako predstavlja neposrednu i dovoljno ozbiljnu prijetnju javnom poretku ili javnoj sigurnosti.
- 17 U skladu s člankom 149.b (1214/2013) Zakona o strancima, državljanin treće zemlje koji nezakonito boravi u zemlji ili čiji je zahtjev za izdavanje boravišne dozvole odbijen, a ima valjanu dozvolu boravka ili drugo odobrenje koje mu omogućuje pravo na boravak koje je izdala druga država članica, dužan je bez odgode otići na državno područje te druge države članice. Ako državljanin treće države ne postupi u skladu s tom obavezom ili ako se njegov trenutčan odlazak zahtijeva zbog razloga javnog poretka ili javne sigurnosti, donijet će se odluka o njegovu protjerivanju.
- 18 U smislu članka 146.a (1214/2013) Zakona o strancima „vraćanje” znači postupak vraćanja državljanina treće zemlje kojem je zabranjen ulazak ili protiv kojeg je donesena odluka o prisilnom udaljenju ili protjerivanju, bilo kao dobrovoljno prihvaćanje obveze na povratak ili prisilno: 1. u njegovu državu podrijetla, 2. u državu tranzita u skladu sa sporazumom o ponovnom primitku ili drugom sporazumu između Unije ili Finske i treće zemlje, ili 3. u drugu treću zemlju u koju se dotični državljanin treće zemlje dobrovoljno odluči vratiti i u kojoj će ga se prihvatiti.

Relevantne odredbe prava Unije

Direktiva Vijeća o statusu državljanina trećih zemalja s dugotrajnim boravištem (2003/109/EZ) [kako je izmijenjena Direktivom 2011/51/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011. o izmjeni Direktive Vijeća 2003/109/EZ radi proširenja njezina područja primjene na korisnike međunarodne zaštite]

- 19 U skladu s njezinim člankom 1. točkom (a), Direktivom se utvrđuju uvjeti pod kojima država članica odobrava i ukida status osobe s dugotrajnim boravištem i njemu pripadajuća prava državljanima trećih zemalja koji zakonito borave na njezinu državnom području. Direktivom se prema točki (b) tog članka utvrđuju uvjeti boravišta za državljane trećih zemalja koji imaju status osobe s dugotrajnim boravištem u državama članicama koje im nisu odobrile taj status.
- 20 U skladu s njezinim člankom 2. točkom (c), za potrebe te direktive „prva država članica” znači država članica koja je državljaninu treće zemlje po prvi put odobrila status osobe s dugotrajnim boravištem. Na temelju točke (d) istog članka „druga država članica” u smislu Direktive znači svaka država članica koja nije ona koja je državljaninu treće zemlje po prvi put odobrila status osobe s dugotrajnim boravištem i u kojoj ta osoba s dugotrajnim boravištem ostvaruje pravo boravišta.
- 21 Direktiva se u skladu s njezinim člankom 3. stavkom 1. primjenjuje na državljane trećih zemalja koji zakonito borave na državnom području države članice.

- 22 Države članice mogu na temelju članka 12. stavka 1. Direktive odlučiti protjerati osobu koja ima dugotrajno boravište samo ako predstavlja stvarnu i dovoljno ozbiljnu prijetnju javnom poretku ili javnoj sigurnosti.
- 23 U skladu s člankom 12. stavkom 3. navedene direktive, prije donošenja odluke o protjerivanju osobe koja ima dugotrajno boravište države članice uzimaju u obzir sljedeće čimbenike:
- (a) trajanje boravišta na njihovu državnom području;
  - (b) dob dotične osobe;
  - (c) posljedice za dotičnu osobu i članove njezine obitelji;
  - (d) veze sa zemljom boravišta ili nepostojanje veza sa zemljom podrijetla.
- 24 Osoba koja ima dugotrajno boravište stječe na temelju članka 14. stavka 1. Direktive pravo boravišta na državnom području države članice koja joj nije odobrila status osobe s dugotrajnim boravištem za razdoblje dulje od tri mjeseca, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom poglavlju.
- 25 U skladu s člankom 15. stavkom 1. Direktive, u najkraćem mogućem roku, a najkasnije tri mjeseca nakon ulaska na državno područje druge države članice, osoba koja ima dugotrajno boravište dužna se kod nadležnih tijela te države članice prijaviti za boravišnu dozvolu.
- 26 Prema članku 22. stavku 1. te direktive, sve dok državljanin treće zemlje nije stekao status osobe s dugotrajnim boravištem, druga država članica može odlučiti odbiti produženje ili ukinuti boravišnu dozvolu te obvezati dotičnu osobu i članove njezine obitelji, u skladu s postupcima predviđenim nacionalnim pravom, uključujući postupke udaljenja, da napusti njezino državno područje u sljedećim slučajevima:
- (a) zbog razloga javnog poretka ili javne sigurnosti kako je definirano u članku 17.;
  - (b) ako uvjeti predviđeni člancima 14., 15. i 16. više nisu ispunjeni;
  - (c) ako državljanin treće zemlje ne boravi zakonito u dotičnoj državi članici.
- 27 U skladu s člankom 22. stavkom 2. Direktive, ako druga država članica donese jednu od mjera iz stavka 1., prva država članica bez odgode i bez formalnosti ponovno prihvaća osobu s dugotrajnim boravištem i članove njezine obitelji. Druga država članica o svojoj odluci obavješćuje prvu državu članicu.
- 28 Prema članku 22. stavku 3. navedene direktive, sve dok državljanin treće zemlje na stekne status osobe s dugotrajnim boravištem i ne dovodeći u pitanje obvezu ponovnog prihvata iz stavka 2., druga država članica može zbog ozbiljnih razloga javnog poretka ili javne sigurnosti donijeti odluku o udaljenju državljanina treće

zemlje s područja Unije u skladu s člankom 12. i jamstvima utvrđenima njime. U takvim se slučajevima pri donošenju navedene odluke druga država članica savjetuje s prvom državom članicom. Kada druga država članica donosi odluku o udaljenju dotičnog državljanina treće zemlje, poduzima sve odgovarajuće mjere učinkovite provedbe. U takvim slučajevima druga država članica osigurava prvoj državi članici odgovarajuće podatke u pogledu provedbe odluke o udaljenju.

- 29 U skladu s člankom 26. stavkom 1. Direktive, države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađenost s tom direktivom najkasnije do 23. siječnja 2006.

Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljanina trećih zemalja s nezakonitim boravkom (2008/115/EZ, Direktiva o vraćanju)

- 30 Direktiva se u skladu s njezinim člankom 2. stavkom 1. primjenjuje na državljane trećih zemalja koji nezakonito borave na državnom području države članice.
- 31 U skladu s člankom 3. točkom 2. navedene direktive, „nezakonit boravak” u smislu te direktive znači nazočnost u području države članice državljanina treće zemlje koji ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete za ulazak iz članka 5. Zakonika o schengenskim granicama ili druge uvjete za ulazak, boravak ili boravište u toj državi članici.
- 32 Prema članku 3. točki 3. Direktive „vraćanje” u smislu te direktive znači postupak vraćanja državljanina treće zemlje – bilo kao dobrovoljno prihvaćanje obveze na povratak ili prisilno – u njegovu državu podrijetla ili državu tranzita u skladu sa sporazumima Zajednice ili bilateralnim sporazumima o ponovnom primitku ili drugim sporazumima ili drugu treću zemlju u koju se dotični državljanin treće zemlje dobrovoljno odluči vratiti i u kojoj će se prihvatiti.
- 33 U smislu navedene direktive „odluka o vraćanju” u skladu s njezinim člankom 3. točkom 4. znači upravna ili sudska odluka ili akt u kojem se navodi ili određuje da je boravak državljanina treće zemlje nezakonit i kojom se određuje ili utvrđuje obveza vraćanja.
- 34 Na temelju članka 6. stavka 1. Direktive države članice izdaju odluku o vraćanju u pogledu svakog državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi na njihovom državnom području, ne dovodeći u pitanje iznimke iz stavaka od 2. do 5. Na temelju stavka 2. istog članka državljani treće zemlje koji nezakonito borave na državnom području države članice, a imaju valjanu dozvolu boravka ili drugo odobrenje koje im omogućuje pravo na boravak koju je izdala druga država članica, moraju bez odgode otići na državno područje te druge države članice. U slučaju da državljanin treće države na kojeg se ovaj zahtjev odnosi ne postupi u skladu s ovom odredbom, te u slučaju kad se njegov odlazak zahtijeva odmah iz razloga javnog poretka ili javne sigurnosti, primjenjuje se stavak 1.

- 35 U skladu s člankom 7. stavkom 4. navedene direktive, ako postoji opasnost od bijega ili ako je zahtjev za zakonit boravak odbijen kao očigledno neutemeljen ili lažan, ili ako dotična osoba predstavlja opasnost za javni poredak, javnu sigurnost ili nacionalnu sigurnost, države članice mogu se suzdržati od odobravanja vremena za dobrovoljni odlazak ili mogu odobriti vrijeme kraće od sedam dana.

Nužnost upućivanja zahtjeva za prethodnu odluku

- 36 Postupak koji se vodi pred Korkein hallinto-oikeusu (Vrhovni upravni sud) odnosi se na pitanje je li Mahanmuuttovirasto (Ured za imigraciju) mogao žalitelja protjerati u Rusku Federaciju i izreći mu zabranu ulaska u cijeli schengenski prostor u skladu s postupkom predviđenim Direktivom o vraćanju, a ne postupkom predviđenim Direktivom o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem.
- 37 Nije sporno da žalitelj ima boravišnu dozvolu za državljane trećih zemalja s dugotrajnim boravištem koju je izdala Estonija i da u Finskoj nije zatražio boravišnu dozvolu.
- 38 Također nije sporno da zbog nacionalnih zabrana ulaska na finsko državno područje koje su mu prethodno izrečene prilikom ulaska na finsko državno područje nije ispunjavao uvjet za ulazak predviđen člankom 11. stavkom 1. točkom 4. Zakona o strancima.
- 39 Usto je dokazano da zbog prijetnje javnom poretku i javnoj sigurnosti žalitelj nije prilikom dolaska u Finsku ispunjavao uvjet za ulazak predviđen člankom 11. stavkom 1. točkom 5. Zakona o strancima.
- 40 Maahanmuuttovirasto (Ured za imigraciju) smatra da je žaliteljev boravak u Finskoj bio nezakonit, zbog čega je na njegovo vraćanje primijenjen postupak prema Direktivi o vraćanju, a ne postupak u skladu s člankom 22. stavkom 3. i člankom 12. Direktive o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem. Budući da se žalitelj smatrao prijetnjom javnom poretku i javnoj sigurnosti, protjeran je iz Europske unije u zemlju čiji je državljanin, neovisno o boravišnoj dozvoli za državljane trećih zemalja s dugotrajnim boravištem, koju mu je izdala Estonija.
- 41 Postupak se odnosi na ocjenu treba li u situaciji u kojoj je žaliteljev boravak u Finskoj bio nezakonit na njegovo protjerivanje iz Europske unije primijeniti pojačanu zaštitu predviđenu Direktivom o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem zbog boravišne dozvole koju je izdala Estonija.
- 42 Direktiva o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem primjenjuje se na temelju njezina članka 3. stavka 1. na državljane trećih zemalja koji zakonito borave na državnom području države članice. Direktivom se utvrđuju, s jedne strane, uvjeti za odobravanje i ukidanje tog statusa i prava koja proizlaze iz tog statusa te, s druge strane, uvjeti boravka osoba sa statusom osobe s

dugotrajnim boravištem u državama članicama koje nisu odobrile taj status. Poglavlje II. Direktive odnosi se na status osobe s dugotrajnim boravištem u prvoj državi članici, a poglavlje III. na boravište u drugim državama članicama. Prema članku 22. stavku 1. točki (c) te direktive, koji je dio njezina poglavlja III., druga država članica može vratiti osobu koja je u prvoj državi članici stekla status osobe s dugotrajnim boravištem ako nezakonito boravi na državnom području druge države članice. Na temelju članka 22. stavka 3. Direktive druga država članica može u određenim situacijama donijeti odluku o udaljenju državljanina treće zemlje s područja Unije u skladu s člankom 12. i jamstvima predviđenima njime.

- 43 Na temelju odredbi navedene direktive ne može se nedvojbeno zaključiti kako njezin članak 3. stavak 1. treba tumačiti u predmetnoj situaciji. S jedne strane, žaliteljev boravak u Estoniji jest zakonit te na temelju boravišne dozvole za državljane trećih zemalja s dugotrajnim boravištem koju mu je izdala Estonija ima određena prava, koja su pobliže utvrđena u Direktivi, uključujući pojačanu zaštitu od protjerivanja i, pod određenim uvjetima, pravo boravka u drugim državama članicama. S druge strane, žalitelj nije u Finskoj zatražio dozvolu boravka na temelju te direktive u Finskoj, a zbog zabrane ulaska u Finsku koja mu je izrečena nije ispunjavao uvjete za ulazak, zbog čega je njegov boravak u Finskoj bio nezakonit.
- 44 Ako žaliteljevo protjerivanje treba ocijeniti na temelju Direktive o statusu državljanina trećih zemalja s dugotrajnim boravištem, Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud) navodi sljedeće u pogledu prenošenja navedene direktive u nacionalno pravo.
- 45 Zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s tom direktivom trebalo je donijeti najkasnije do 23. siječnja 2006. Članak 149. stavak 4. Zakona o strancima odnosi se u skladu s njegovim tekstom isključivo na strance kojima je u Finskoj izdana boravišna dozvola za državljane trećih zemalja s dugotrajnim boravištem. Zakonom o strancima ne predviđa se poseban postupak u skladu s člankom 22. stavkom 3. Direktive o statusu državljanina trećih zemalja s dugotrajnim boravištem, na temelju kojeg se u Finskoj državljanina treće zemlje kojem je druga država članica izdala boravišnu dozvolu za državljane trećih zemalja s dugotrajnim boravištem vraća iz Europske unije.
- 46 U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, ako su odredbe direktive sadržajno bezuvjetne i dovoljno precizne, pojedinci se mogu pozivati na njih pred nacionalnim sudovima protiv dotične države članice, bilo da je ona propustila pravodobno prenijeti direktivu u nacionalno pravo ili ju je pogrešno prenijela.
- 47 Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud) također se pita jesu li članak 12. stavci 1. i 3. i članak 22. stavak 3. navedene direktive bezuvjetni i dovoljno precizni s obzirom na svoj sadržaj kako bi se državljanin treće zemlje mogao na njih pozvati protiv države članice.

- 48 Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud) omogućio je žalitelju i Mahanmuuttovirastu (Ured za imigraciju) da se očituju o nacrtu rješenja kojim se upućuje zahtjev za prethodnu odluku.

Rješenje Korkein hallinto-oikeusa (Vrhovni upravni sud)

- 49 Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud) odlučio je prekinuti postupak i u skladu s člankom 267. UFEU-a uputiti Sudu zahtjev za prethodnu odluku. Zahtjev za prethodnu odluku potreban je za donošenje odluke u postupku koji se vodi pred Korkein hallinto-oikeusom (Vrhovni upravni sud).

Prethodna pitanja

1. Primjenjuje li se Direktiva 2003/109/EZ o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem na protjerivanje s područja Europske unije osobe koja je ušla na državno područje države članice za vrijeme važenja zabrane ulaska koja joj je izrečena i čiji je boravak u toj državi članici stoga bio nezakonit na temelju nacionalnog prava, a koja u toj državi članici nije podnijela zahtjev za dozvolu boravka ako je toj osobi u drugoj državi članici izdana boravišna dozvola za državljanu trećih zemalja s dugotrajnim boravištem?

U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje:

2. Jesu li članak 12. stavci 1. i 3. i članak 22. stavak 3. Direktive 2003/109/EZ o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem bezuvjetni i dovoljno precizni s obzirom na svoj sadržaj kako bi se državljanin treće zemlje mogao na njih pozvati protiv države članice?

[omissis]